

Поняття адміністративного
права та його місце в
системі права України.

План:

- Поняття публічної адміністрації
 - Органи виконавчої влади:
 - Органи місцевого самоврядування:
 - Публічна служба
- Загальна адміністративна процедура
 - Доступ до публічної інформації

Україна здобула незалежність у 1991 році. Особливістю становлення публічної адміністрації в Україні було те, що, перебуваючи у складі СРСР, республіка не мала досвіду самостійного прийняття рішень та навіть повноцінної мережі адміністративних органів. Адже в СРСР рішення на усіх рівнях (від центрального до місцевого) приймалися компартійними органами. Україна є унітарною державою.

Систему адміністративно-територіального устрою
складають:

області (**24**), Автономна Республіка Крим та міста зі
спеціальним статусом Київ і Севастополь;

- райони (**490**);

- міста (**459**); селища (**783**) та села / сільські ради (**10278**).

Органи виконавчої влади:

- Кабінет Міністрів України

- міністерства та інші центральні органи виконавчої влади (ЦОВВ).

місцеві органи виконавчої влади

Кабінет міністрів України

за Конституцією України вищий орган виконавчої влади. На практиці де-факто виконавчою владою керує Президент України та його адміністрація.

Це зумовлено насамперед конституційними повноваженнями глави держави, за якими він призначає та звільняє усіх членів Уряду

До складу Кабінету Міністрів України (Уряду) входять крім Прем'єр-міністра, також віце-прем'єр-міністри (в т.ч. перший) та міністри.

Міністерства – є органами, що формують державну політику.

На практиці ж основні політичні рішення виробляються в президентській адміністрації.

інші центральні органи виконавчої влади (далі – «інші ЦОВВ») – органи, які повинні виконувати адміністративні (неполітичні функції). На відміну від міністерств, за законом, не мають повноважень видавати нормативні акти.

служби– основним завданням є надання адміністративних послуг (станом на початок 2013 – 25служб). Наприклад, Державна реєстраційна служба України;

інспекції- основним завданням є здійснення державного нагляду / контролю (станом на початок 2013 – 11). Наприклад, Державна екологічна інспекція, Державна інспекція навчальних закладів;

агентства- основним завданням є здійснення управління об'єктами державної власності (станом на початок 2013 – 15). Наприклад, Державне агентство автомобільних доріг України.

місцеві органи виконавчої влади:

місцеві державні адміністрації (обласні та районні): є органами виконавчої влади загальної компетенції. До їх повноважень належить реалізація державної політики в різних сферах, а також такі загальні функції, як підготовка та виконання відповідних — обласних та районних бюджетів, виконання державних та регіональних програм;

територіальні органи ЦОВВ — місцеві органи окремих міністерств (зокрема, внутрішніх справ, юстиції) та «інших ЦОВВ» (наприклад, митні органи, податкові, архітектурно-будівельного контролю тощо). Ці органи можуть мати різний рівень представництва. Одні з них є лише на обласному рівні. Інші мають свої підрозділи і на рівні районів та міст. Іноді утворюються міськрайонні, міжрайонні і міжрегіональні органи.

Органи місцевого самоврядування:

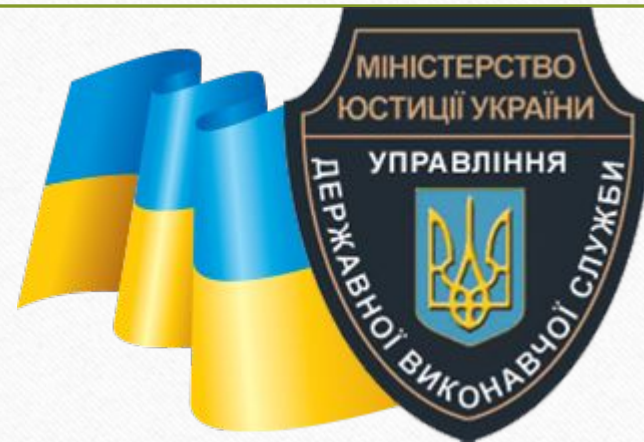
1) місцеві (сільські, селищні, міські) ради, місцеві голови та їх виконавчі органи. Місцеві ради та місцеві голови обираються населенням відповідних територіальних громад. Виконавчими органами є, як правило, виконавчі комітети, які очолюються місцевими головами.

У більшості сільських та навіть селищних рад єдиною посадовою особою є відповідний голова. Загалом спроможність місцевого самоврядування у сільській місцевості є дуже слабкою, зважаючи на малу кількість мешканців у багатьох громадах, слабку фінансово-економічну базу.

2) районні та обласні ради— виборні органи, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ та міст. Ці ради не мають власних виконавчих органів.

В Україні не існує реального регіонального самоврядування (до певної міри таким може вважатися лише організація влади Автономної Республіки Крим).

Публічна служба

Виникнення інституту державної служби можна пов'язувати з ухваленням 1993 року Закону «Про державну службу». До державних службовців належать насамперед службовці органів виконавчої влади. Також в Україні до державної служби віднесені і посади в апаратах глави держави та парламенту, в судових органах.

Інші працівники публічного сектору (наприклад, викладачі державних та комунальних закладів освіти, медичний персонал державних та комунальних закладів охорони здоров'я тощо) не мають статусу державних (публічних) службовців.

У листопаді 2011 року ухвалено нову редакцію Закону «Про державну службу», який мав набути чинності з 1 січня 2013 року (але його введення в дію від терміновано до 2014 року, можливо не в останнє). На жаль, у багатьох позиціях новий Закон не досягає очікуваних цілей: не забезпечує чіткого розмежування політичних посад та посад державної служби, не захищає вищий корпус державної служби від політично-партійних впливів, не створює ефективної та неупередженої інституційної системи управління державною службою тощо.

Загальна адміністративна процедура

- ❑ В Україні не існує систематизованого закону законодавства про загальну адміністративну процедуру. Лише до певної міри можна вважати базовим законом у цій сфері Закон «Про звернення громадян» 1996 року, який регулює питання подання та розгляду заяв, пропозицій та скарг громадян до органів державної влади та місцевого самоврядування. У цьому законі є деякі норми процедурного характеру, зокрема визначаються загальні строки для розгляду звернень, вимоги до заяв та до рішень тощо них.
- ❑ Окремі принципи справедливої адміністративної процедури встановлені в Кодексі адміністративного судочинства України 2005 року (ці вимоги встановлено через критерії судового контролю рішень, дій та бездіяльності «суб'єктів владних повноважень»). Зокрема, це принципи законності, рівності перед законом, пропорційності, використання повноважень з належною метою, своєчасності, добросовісності та розсудливості, обґрунтованості, гарантування права особи на участь у прийнятті рішень. На практиці застосування цих принципів органами публічної адміністрації є швидше винятком, аніж правилом.

Доступ до публічної інформації

Питання доступу до публічної інформації регулюється Законом «Про доступ до публічної інформації», ухваленим у 2011 році.

Закон встановлює досить сучасні стандарти доступу до публічної інформації. Зокрема, кожна особа може звернутися із запитом на отримання публічної інформації (незалежно від того, чи стосується ця інформація її), не пояснюючи причин. Форма запиту допускається будь-яка, включно з електронною.

Органи влади та інші розпорядники публічної інформації повинні надати відповідь, за загальним правилом, протягом 5 днів.

Практика дії цього Закону показує, що найбільш проблемними є питання, пов'язані з інформацією про доходи та майно політиків та публічних службовців, і витрати на їх діяльність.

i.focus.ua>novostey.com

Основними проблемами системами урядування в Україні наразі є:

високий рівень централізації та одержавлення публічних послуг, в т.ч.

централізація та концентрація влади Президентом; нівелювання конституційного статусу Кабінету Міністрів України; неконституційне підпорядкування виконавчої влади главі держави;

незавершеність розмежування політичного та адміністративного керівництва в міністерствах; слабка спроможність міністерств до виконання функцій аналізу політики;

неефективна публічна служба: значна плінність кадрів;

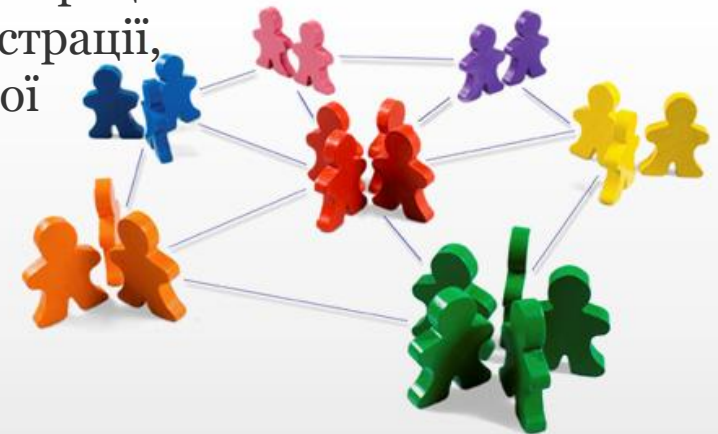

неналежне правове регулювання відносин між приватними особами та публічною адміністрацією - домінування відомчих інтересів, бюрократія, корупція.

ВИСНОВОК

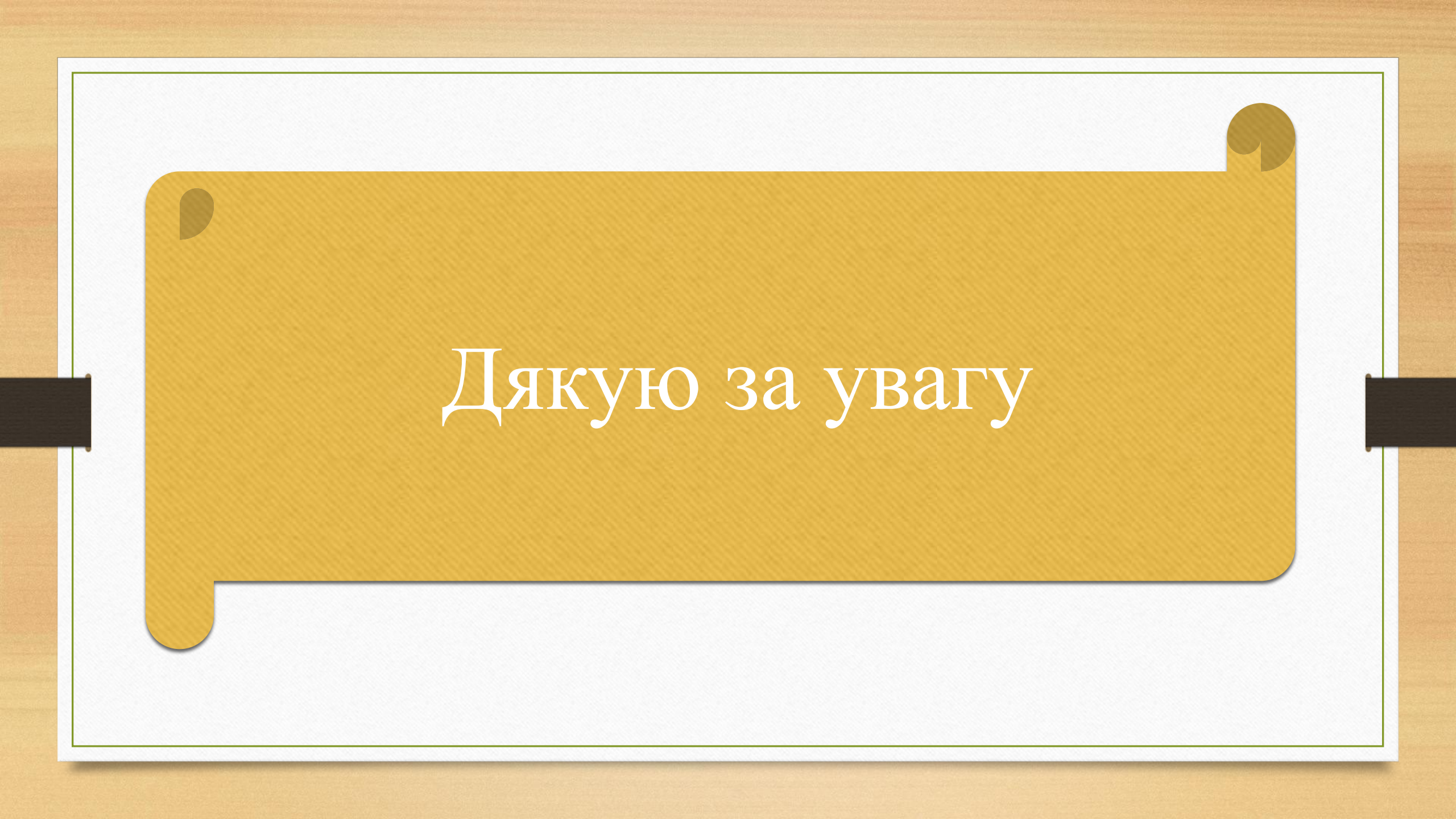
Сьогодні поняття «публічна адміністрація» досить часто зустрічається у нормативно-правових актах України та працях деяких науковців, але, на жаль, у сучасній науці не сформовано єдиного підходу щодо визначення даного поняття. Зазначена обставина актуалізує необхідність поглиблення наукових досліджень поняття публічної адміністрації, її сутності та особливостей виявлення цієї сутності в конкретних умовах сучасної України.

Дослідженню даного питання приділяли певну увагу такі вчені-юристи: В. Авер'янов, Т. Білозерська, В. Борденюк, Н. Гнидюк, І. Козара, І. Коліушко, В. Малиновський, В. Тимощук та інші. Зазначені вчені намагалися надати своє визначення поняття «публічна адміністрація», проаналізувати принципи її діяльності. Тому метою статті є аналіз наукових підходів до тлумачення поняття публічної адміністрації, їх узагальнення та визначення змісту зазначеного поняття, основних властивостей та принципів діяльності публічної адміністрації. Її новизна полягає в удосконаленні визначення поняття публічної адміністрації, уточненні змісту основних властивостей та принципів діяльності публічної адміністрації.

Основні нормативні акти у сфері:

- ☐ Закон України «Про звернення громадян» від 02.10.1996
- ☐ Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997
- ☐ Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 09.04.1999
- ☐ Закон України «Про Кабінет Міністрів України» від 07.10.2010
- ☐ Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13.01.2011
- ☐ Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» від 17.03.2011
- ☐ Закон України «Про державну службу» (від 16.12.1993, 17.11.2011)

Дякую за увагу